

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK, 453/2010/EU és a 1272/2008/EK rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **FINE Ultra Mosószappan reszelék -kézi mosás**

1.2. Azonosított felhasználás: tisztítószer, mosószer

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A forgalmazó és a biztonsági adatlap szállítójának adatai: **Well Done St. Moritz Kft.**

H-2900 Komárom, Mártírok út 92.

Telefon: +36 34 340 312

Fax: + 36 34 540 129

Honlap: www.welldone.eu

1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: welldone@welldone.eu

1.5. Sürgősségi telefon: Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

06 (1) 476-6464; éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszélyek meghatározása

2.1. A termék osztályozása: a vonatkozó uniós szabályozások (67/548/EGK (DSD¹) és 1999/45/EK (DPD²) irányelvek, valamint 1272/2008/EK (CLP³) rendelet szerint **a termék veszélyes keverék.**

2.1.1. Osztályozása a DPD szerint: Xi, R 36, Szemizgató hatású

2.1.2. Osztályozása a CLP szerint: Eye Irrit. 2, H319

A rövidítések jelentését, valamint az R- és H-mondatok szövegét lásd a 16. szakaszban.

2.2. Címkézési elemek: piktogram: GHS07 Figyelmeztetés: FIGYELEM

FIGYELEM

A termék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondat:

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P261 Kerülje a por belélegzését.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

Veszélyt meghatározó összetevő: nátrium-karbonát, nátrium-perkarbonát

Összetétel a 648/2004/EK rendelet szerint: 30%-nál több: szappan, 5 – 15% oxigénalapú fehérítőszer, 5%-nál kevesebb: foszfónátok, EDTA és sói és. Illatanyagot tartalmaz.

2.3. Egyéb veszély

Fizikai-kémiai veszély: nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes. Nátrium-perkarbonátot tartalmaz, ami éghető anyagok égését meggyorsítja, mivel bomlása során oxigén fejlődik, amely az égést táplálja. A termék vizes oldata lúgos.

Egészségkárosító veszély: szembe jutva irritál.

Környeztkárosító hatás: előírás- és rendeltetésszerű használat, kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környeztkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

PBT, vPvB értékelés: nem alkalmazható.

¹ Dangerous Substance Directive: 67/548/EGK irányelv és módosításai

² Dangerous Product Directive, 1999/45/EK irányelv és módosításai

³ Classification, Labelling and Packaging, 1272/2008/EK rendelet és módosításai

3. szakasz: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok

3.1. Kémiai jelleg: szilárd por, veszélyes és nem veszélyes anyagok keveréke.

Veszélyes összetevő	Koncentráció	DSD: veszélyjel, R-mondat CLP: veszélyosztály, kategória, H-mondat
Nátrium-karbonát CAS-szám: 497-19-8 EK-szám: 207-838-8 Index-szám: 011-005-00-2	5 – 15%	DSD: Xi, R 36 CLP: Eye Irrit. 2, H319
Nátrium-perkarbonát* (Na ₂ CO ₃ : H ₂ O ₂ = 2 : 3) CAS-szám: 15630-89-4 EK-szám: 239-707-6	5 – 10%	DSD: O, R 8; Xn, R 22; Xi, R 41 CLP: Ox. Sol. 2, H272; Acute Tox. (oral) 4, H302; Eye Dam. 1, H318

* speciális koncentrációhatárral rendelkezik: Eye Dam. 1: ha a c > 25%; Eye Irrit. 2: ha 10% ≤ c ≤ 25%, ahol c: koncentráció a keverékben.

A termék egyéb komponenseinek (szappan, EDTA, habzágató, stb.) koncentrációja a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek, R- és H- mondatok, ill. a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta anyagra/összetevőkre vonatkoznak, a termék besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R és a H-mondatok teljes szövegét lásd a16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: A sérültet távolítsuk el a veszély forrásától. Eszméletlen vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegzés esetén: a sérültet vigyük friss levegőre!

Bőrre kerülés esetén: a bőrt mossa le bő folyóvízzel.

Ha szembe kerül: azonnal, alapos, legalább 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Forduljon szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: ne hánytassuk meg, a szájüreg vízzel kiöblítendő. Panasz fellépte, nagy mennyiség lenyelése esetén forduljunk orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: irritáció, tartós érintkezés esetén szemkárosodást okozhat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: szokásos oltóanyagok (oltópor, vízpermet, alkoholálló hab).

A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

A száraz terméket ne permetezzük vízzel, mivel a fejlődő oxigént fokozhatja az égést.

5.2. Keverékből származó különleges veszélyek: nátrium-perkarbonát oxidálószer tartalmaz, a perkarbonátokból vízzel érintkezve oxigén fejlődik. Környezeti tűz esetén bomlásveszély lép fel, a felszabaduló oxigén az égést táplálja. A száraz terméket ne permetezzük vízzel, mivel a fejlődő oxigént fokozhatja az égést.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: védőfelszereléseket a környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

5.4. További információk: oxidáló tulajdonságú anyagot, szervesetlen peroxidgegyületet tartalmaz. Exoterm bomlása során felszabaduló oxigén a környezeti tüzet táplálja.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Kerülni kell a termékkel történő expozíciót, a porképződést és a porfelhalmozódást. Mentéséskor egyéni védőfelszerelés használata ajánlott (védőruha, védőkesztyű, védőszemüveg), lásd még a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: nagy mennyiségű kiszóródott termék kezelés nélkül a csatornába vagy élő vizekbe ne jusson! A hulladékkezelés a helyi előírásoknak megfelelően történjen!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Nagy mennyiségű kiszóródott anyagot felporzás mentesen össze kell söpörni, újrahasznosítani – amennyiben lehetséges és/vagy ártalmatlanításra küldeni. Az anyag maradványát bő vizes felmosással kell feltakarítani.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: a vegyi anyagoknál szokásos óvintézkedések betartásával kell kezelni! Óvakodjunk a termék porának belélegzésétől.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A terméket **száraz helyen** eredeti csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől elkülönítve savaktól, savas termékektől távol kell tárolni. Gyermekek kezébe nem kerülhet!

7.3. Meghatározott végfelhasználás: mosás. A felhasználók köre: lakossági és foglalkozásszerű. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek/foglalkozási expozíciós határértékek: (a munkahelyi levegőben megengedett határérték): magyar határérték nincs.

nátrium-karbonát: TWA⁴: 3 mg/m³, STEL⁵: 6 mg/m³ (Kínai Népköztársaság)

PNOC⁶: TWA 10 mg/m³ (teljes por), 3 mg/m³, (respirábilis, a tüdőbe is bejutó frakció) – ACGIH (2002)
15 mg/m³ (teljes por), 5 mg/m³ (respirábilis, a tüdőbe is bejutó frakció) – OSHA PEL

A nátrium-karbonátra vonatkozó DNEL⁷ értékek:

Foglalkozásszerű felhasználók: DNEL (inhalációs expozíció, hosszan tartó, lokális hatás): 10 mg/m³

Lakossági felhasználók: DNEL (inhalációs expozíció, akut, rövid idegi tartó, lokális hatás): 10 mg/m³

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.

Higiéniai intézkedések:

- Használata közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- Élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól távol tartandó.

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** nem szükséges.
Ipari műveletek során, mentesítésnél porvédő (P2 szűrőbetéttel ellátott) használata ajánlott.
- **Szemvédelem:** nem szükséges.
Szorosan záródó védőszemüveg/védőálc használata ajánlott, nagy mennyiségek kezelése esetén, mentéséskor. (MSZ EN 166).
- **Kézvédelem:** védőkesztyű használata ajánlott érzékeny bőrű személyeknek. A kesztyű anyagát, vastagságát körültekintően kell kiválasztani, a kesztyűgyártó által megadott információk (áttörési idő, stb.) és az anyaggal történő expozíció valószínűsíthető mértéke alapján.
Kesztyűanyag: butilgumi, gumi, polikloroprén; PVC; vastagság: 0,5 mm.

8.3. Környezetvédelem: kerüljük el a termék véletlenszerű csatornába, víztestekbe jutását.

⁴ TWA: Time Weighted Average, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

⁵ STEL: Short-Term Exposure Limit, rövid idejű munkavégzésre vonatkozó megengedhető koncentráció.

⁶ PNOC: Particulates not otherwise classified: másképpen nem osztályozható részecskék

⁷ DNEL: DERIVED NO EFFECT LEVEL, származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd, por
Szín:	fehér
Szag:	illatosított
Forráspont:	nem releváns
Olvadáspont:	nincs adat
pH:	10 (10 g/l oldat 20°C-on)
Sűrűség:	nincs adat
Oldhatóság vízben:	korlátlan
Hőbomlás:	nincs adat, nátrium-perkarbonát tartalma bomlik
Lobbanáspont:	nem releváns
Gyúlékonyság:	nem gyúlékony
Robbanási tulajdonság:	nem robbanásveszélyes
Oxidáló tulajdonság:	nátrium-perkarbonátot tartalmaz
Térfogattömeg:	nincs adat

9.2. Egyéb információk: gőznyomás, $\log P_{o/v}$, stb.: nincs adat, nem releváns

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. **Reakciókészség:** vízben oldódik, lúgos oldatot képez. Oxidáló tulajdonságú anyagot (nátrium-perkarbonát) tartalmaz, melyből vizes oldatban hidrogén-peroxid szabadul fel.

10.2. **Kémiai stabilitás:** megfelelő kezelés és tárolás esetén stabil, a nátrium-perkarbonát hő és vízben hatására bomlik.

10.3. **A veszélyes reakciók lehetősége:** savakkal reakcióba lép, melegítés, hevítés.

10.4. **Kerülendő körülmények:** nedvesség, hő, gyújtóforrás.

10.5. **Nem összeférhető anyagok:** savak, redukáló anyagok.

10.6. **Veszélyes bomlástermékek:** nem jellemző normál körülmények között, tűzben lásd 5. szakaszt.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Célzott toxikológiai vizsgálatok nem történtek. Humán-egészségügyi megítélése összetétele, a 3. szakaszban megadott koncentrációk, besorolások, speciális koncentrációhatárok, továbbá a 1272/2008/EK rendelet előírásai szerint történt. A termék lenyelve nem ártalmas, becsült orális ATE értéke alapján.

11.2. Összetevőkre vonatkozó adatok:

Nátrium-karbonát

orális LD₅₀ (patkány): > 2800 mg/ttkg

dermális LD₅₀ (nyúl): > 2000 mg/ttkg

LC₅₀ (patkány, 4 óra): > 2,3 mg/l – OECD 403; légúti irritáció lehetséges.

Bőrirritáció: nem irritál; Szemirritáció: irritál.

Bőr- és légúti szenzibilizáló: nem ismeretes.

Csírasejt-mutagenitás: állatkísérletekben nem mutat.

Rákkeltő hatás: nem ismeretes.

Reprodukciós toxicitás, célszervi toxicitás egyszeri, ill. többszöri expozíció esetén: nem jellemző, nincs adat

Nátrium-perkarbonát

A termék nátrium-perkarbonátot tartalmaz, mely a vízben nátrium-karbonátra és hidrogén-peroxidra bomlik.

orális LD₅₀ (patkány): 1034 – 2000 mg/ttkg

dermális LD₅₀ (nyúl): > 2000 mg/ttkg

Bőrt enyhén irritálja, a szembe kerülve erősen irritál; nagy koncentrációk esetén, illetve ha szembejutás után az azonnali kiöblítés elmarad, súlyos szemkárosodás léphet fel.

Egyéb adat: szenzibilizáció, csírasejt-mutagenitás, rákkeltő hatás, CMR-tulajdonságok, stb.: nem elérhető.

11.3. A termékkel történő expozíció hatásai, tünetek:

Belégzés: égő érzés, köhögés, torokfájás léphet fel.

Szem: szemirritáció, vörösség. A nátrium-perkarbonát víz hatására hidrogén-peroxidra és nátrium-karbonátra bomlik. Ha a szembejutás után az azonnali kiöblítés elmarad, szemkárosodás léphet fel.

Lenyelés: hasi fájdalom, égő érzés, gyomor-bélrendszeri irritáció.

12. szakasz: Ökológiai információk

A készítmény ökotoxikológiai megítélése: környezetre nem veszélyes. Környezeti hatás a pH-eltolódás miatt valószínűsíthető, de ez a kockázat az ökoszisztémák pufferkapacitása, természetes pH-ingadozások, stb. következtében elfogadható.

12.1. Toxicitás a vízi élőlényekre:

Nátrium-karbonát

LC₅₀ (*Lepomis macrochirus*, 96 óra): 300 mg/l; LC₅₀ (*Daphnia magna*, 96 óra): 200 – 227 mg/l

Nátrium-perkarbonát

LC₅₀ (*Pimephales promelas*, 96 óra): 70,7 mg/liter; EC₅₀ (*Daphnia pulex*, 48 óra): 4,9 mg/l

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: A nátrium-perkarbonát vízzel történő érintkezésekor hidrogén-peroxid keletkezik, ami oxigénre és vízre bomlik.

12.3. Bioakkumuláció: nincs adat.

12.4. Mobilitás a talajban: nincs adat.

12.5. PBT, vPvB értékelés: a szervesetlen összetevők nem PBT, nem vPvB anyagok.

12.6. Egyéb információ: a terméket és maradványait a közcsatornába, élővizetekbe, talajba juttatni nem szabad.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési szempontok: a termék maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A termék hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történt. A hulladékulcs felhasználási terület és a körülmények folytán változhat.

Hulladékának besorolása/Hulladékulcs/EWC- kód:

20 TELEPÜLÉSI HULLADÉK (HÁZTARTÁSI HULLADÉK ÉS A HÁZTARTÁSI HULLADÉKOKOHOZ HASONLÓ RESKEDELMI, IPARI ÉS INTÉZMÉNYI HULLADÉK), BELEÉRTVE AZ ELKÜLÖNÍTETTEN GYŰJTÖTT FRAKCIÓT IS

20 01 elkülönítetten gyűjtött hulladék frakciók (kivéve 15 01)

20 01 29* veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek

A rendeltetészerű, előírt módon történő használatán kívül ne jusson lefolyóba, csatornahálózatba. Maradványát, hulladékát tartalmazó csomagolást veszélyes hulladék gyűjtőhelyre kell szállítani, élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni tilos! Szakszerű ártalmatlanítást engedéllyel rendelkező hulladék-megsemmisítő céggel kell elvégeztetni a jogszabályi előírások szerint.

A csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet a 442/2012. (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **nem veszélyes áru**.

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet:(1907/2006/EK és módosításai

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai;

DSD és DPD-irányelv: 67/548/EGK és 1999/45/EK és módosításai

Tisztítószer-rendelet: 648/2004/EK és módosításai

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről;

Foglalkozási expozíciós határértékek: 91/322/EK rendelet és módosítása; 2000/39/EK irányelv és módosításai
CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

- Tisztítószer: 270/2005. (XII.15.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószer hatóanyagai biológiai lebonthatóságának ellenőrzéséről és az információszolgáltatás rendjéről;
329/2012. (XI.16.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószer forgalombahozatalának feltételeiről és az ellenőrzés rendjéről
- Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről; 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;
- Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai
- Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról;
98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;
- Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; 28/2011. (IX.9.) BM rendelet

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nincs adat.

16. szakasz: Egyéb információk

Az adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik. A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, illetve hisszük. A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

16.1. A 2. és a 3. szakaszban lévő rövidítések magyarázata, az R- és H-mondatok:

Xi: Irritatív, Xn: Ártalmas; O: Égést tápláló, oxidáló

- R 8 Éghető anyagokkal érintkezve tüzet okozhat
- R 22 Lenyelve ártalmas
- R 36 Szemizgató hatású
- R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

A CLP veszélyességi osztályok rövidítései: a besoroláshoz tartozó rövidítések utáni számok (1-4) az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek: Acute Tox.: akut toxicitás; oral: szájon keresztül; Eye Irrit.: szemirritáció; Eye Dam.: szemkárosító hatás; Ox. Sol.: Oxidáló szilárd anyagok.

- H272 Fokozhatja a tűz intenzitását, oxidáló hatású.
- H302 Lenyelve ártalmas.
- H319 Súlyos szemirritációt okoz.

16.2. Adatlap történet: jelen adatlap (1.0 verzió) 2015. április 16-án készült a gyártó adatai alapján.